

א

הנה כבר פרצה קנאתכם-שאל וכלחישת צסעונים
תפעה ותרתח מסביב לי,
הנה גם אל זר-הדפנים על מצחי יד-קלון שלחתם,
אל זר-הדפנים, אשר ענדתם לראשי -
ראו! הנני נוסחהו, את עדי-השוא, מעלי,
אמנם יצר לראשי זה-כבר וימחץ רקתי -
ולרגליכם, לפני נעליכם הרעבות אשליכנו;
לא משורר אני ולא חונה-חיונות לכם,
כי אני אויבכם מראש ומקדם
ואני הבז לכם והלועג להותכם עד-העולם!
לקשירוהכם אין-מרפא ולכשלוך-ברכיכם כל-הימים
ולפצעיכם החשופים, אשר בם תתהדרו,
לאמר: בחירי-אל אנחנו, כי נגועים אנו...
אכן לצחק הייתם לי, לצחק ולשאט-נפש גם-יחד,
אתם וכל-עדתכם הרמיה
ועם חכמיכם ועם משורריכם, החונפים לכם!

ריך זה-הקבר בית-הטחנה הישן ונטוש לשדים,
 מבטנו הרקובה צחק-לך בזוי נקצץ גלילות,
 והכנפים הגלות סובבות עוד,
 לאשר רוח, בלא-רעיון, על צירן המעוף סובבות עוד:
 אנו טוחנות, טוחנות...

ועתה קימו עלי והרגוניו בקרב-סתר לשונכם
 או בנשמת-פיהם רעל המיתונניו
 הלא אני אויבכם מאז ומעולם ועד-העולם
 ובצדקה תרצחוני נפשו!
 כצור מצורים אפל, מרקבוץ-טחב בטמון נאכל,
 ואולם רעש מפלתי
 כרעם-לעג מלא-שחקים לכם עוד יתפוצץ
 ויבד ויקס על ראשיכם כרעם,
 ונחת בכם והעביר צנת-ברזל בעצמותיכם
 ובתמהוין-זנוצה עינכם תעמד,
 ופניתם לדרככם ולרגלכם אבד בטחונה
 והתנפלתם אל-ערשכם ושנתכם נגזלה...
 והיתה שעת ביד-השמשות, שעת גסיסה נמשכת, כי תשבו
 בקרנויות, חבויים בצל, וכמשפטכם
 לשיר ימים גועג, אי-מנה נגדר, מקשיבים
 לפיס פחדכם, הארב בלבבכם פי נעור -
 ונפסק פתאם הקול מרחוק ונאלם
 ודממה קרה תהי סביבכם, דממה ריקנית פמות,
 והבטתם: עקבר פעוט-ראש, ארד-זנב, מאוס למראה,
 זוחל, מחפש לו פתותים בחדר,

שׁוּהָהּ וּמַחֲדָד אֲזוּנֵי, שֶׁט כֹּה וְכֹה לְבַטַּח
וְעַד־רַגְלֵכֶם בָּא וְלֹא יִחוּשׁ -

וְהַתְּאַפְקַתֶּם מִצַּעַק מְרֵב בְּחַל־נַפְשׁ וְשִׁקּוּץ
וְהַכְּפִדְתֶּם לְבַבְכֶם לְכִלֵי הַזִּיז אֲצַבֵּעַ וְעַסְעַתָּ
כִּי אֶת־כָּל שִׁמְמוֹן־חַיִּיכֶם בְּעֵינֵיכֶם רְאִיתֶם...

... יוֹם יִהְיֶה יוֹם זֹהָר הַדָּשׁ בְּשִׁחְקִים,
הַחֹמֹת וְהַאֲלִנּוֹת יִתְמְהוּ וִירְגְנוּ: זֹהָר,
גַּם שְׁלוֹלֵי־תֵּבֵל הַבָּיִץ בְּרַחוּב וְעִנְגוֹת־הַשֶּׁחַק הַנְּמוֹגוֹת
תַּעֲצָנָה: זֹהָר!

וְאַתֶּם תַּעֲמְדוּ לְפָנַי הַרְּאִי הַמְּתִידָה, הַסְּתַכְּלָה
וְסִלְסַל בְּשַׁעְרֵכֶם, הַסְּתַכְּלָה

וְחֹזֵר וְהַסְּתַכְּלָה וְנִסּוֹת הַחַן עַל שִׁפְתֵיכֶם -
פְּתָאם תִּתְעַנּוֹת הַדְּמוּת לְמוֹלְכֶם וְתַחֲנוּר וְתוֹרִיק
וְשִׁמִּי עֵינֵי־כֹפֵר תִּתְכַּדְּרְנָה: אִי לָהּ, בְּלִיעֵלוּ
כֹּזֵב וּמְכַזֵּב! עַל־מָה תְּכַסֶּה לְחַנּוּם

וְאַת עֵינֵי מִי תִּאֲחֹזוּ!

וְרַגְזוֹ אֲלֵי־הָאֲבוֹת הַגְּבוּהִים, הַשׁוֹתְקִים בְּסִנּוֹת הַבַּיִת,
וְהַתְּקֵרָה עַל רֵאשִׁיכֶם לְהַתְּפוֹרֵר תֹּאמְרוּ...

וְהַבֵּן, אֲשֶׁר יֵלֵד לָכֶם וְאֲשֶׁר גִּדְּלֶתֶם עַל־שִׁקְרָה,
הִנֵּה בָּא וַיִּמְצָאֲכֶם בְּעֵצִים עֲרוֹתְכֶם,

רַגְעַ יִסְמְרוּ - וְנָס מִפְּנֵיכֶם כְּמַפְנֵי הַמַּפְלָצָה,

וּרְצָ וְהַתְּדַפֵּק עַל דַּלְתֵי זָרִים: אִסְפוּנִי!

עֲבַד־עֲבָדִים אֲהִיָּה לָכֶם - רַק אִסְפוּ חֲרַפְתִּי

כִּי בֶן אֲנִי לְאָב חַנּוּף וְדוֹר־מִנּוֹת לִדְדֵנִי...

וְסַבֵּב כִּכְלָב נִאֲמָן אֲדוּנִי וְקַבֵּל מִכּוֹתֵי בְּאֵהְבָה

ומתחת שלחנו לנדבת-עצם יצפה...
 ולא ינוח לבו גם-שם והתפרץ ויצא להפקר
 ובעירם ובהסר כל-מחיה
 את מחול-היאוש האכזר יחלל בכל-בתי-היין,
 והפיץ בצחק מר את צרור-עצביו הממרטט לעברים
 ובחיק נכריה שארית-חילו ישחת...
 ונאנק תחמיו יצוע-בשתו את אגסת הקבר,
 והליגה השחור יסגר על גצר-עם-י האחרון
 וחתם דומם על חרב-חיו
 ועל מארתו הנצחת לם, בזוני כבודו וטהרו,
 אשר נגלדה, קסצע נושן, בלבבו...

סיון תרע"ד.

ב

ראו את-התלן, עקום-העינים, המתהלך בקרבכם,
 בחתול-טרף יצעד בדממה, פול וארב לצדדים,
 פתאם יתפש באחד מספן עובר לתמו
 וינשאו בצרפו, והוא מפרפר כנבוב, לשששעי הקמון,
 אל-טבור השוק, אל-הגרדם.
 שם יקרע בגדיו מעליו והניחו על-המערכה,
 יצמד הקהל ויכלא נשמתו,
 יצמד התלן ויסקר במנוחה על-סביביו,
 אחר יפשיל שרן-ליו, יאחו בגרזן וינשם -
 וינצנץ הגרזן
 רגע בשמש ועל-ראש הגדון - וינעץ בקרקע
 וינאנק הקהל... אז יעור הקרבן,
 יסקח את-עיניו ויביט, והוא עלוב ומטשטש,
 ויגש אליו התלן וילקחו והעמידו על-כנליו,
 יציץ בעיניה של בוז לתוך פניו -
 ושלחו לנפשו... יצחק, יריע הקמון
 ומחיר-כפים יתגעש,
 יציף הנפר... ויעינים רטבות-נהרה
 תלנינה זמן רב את-התלן, לאטו בגאון יתרחק...

הנה יום,

יום קרוב, ונפשכם תלה גם-תקוץ בשחוק האוילי,

קהו החושים ואין טעם עוד

ונאלם הלב הריק וקפא הלב על-שממזנו -

ישב התלין, חד-וקנו על-ידו ועיניו מחשכים,

פתאם יצחק ויקפץ מתחמיו...

פתאם התנצרו גם-אתם לקול תף וכרוז, על-פני קרנה

קול הלמות תף וכרוז: אלהיכם יוכל לטבח

ונאמרתם: החי עודנו - ונאנחנו שפטנוהו זה-כמה,

על-כל-פשעיו הרבים מאז ומעולם שפטנוהו!

ויצאתם עם-נשיכם ועם-טפכם להתבונן במחנה היקר,

אלהים כי יוכל לטבח...

ובאו נצרות בשמלות-צבעונים ופרחים על-לבן

ולבוש-מכלול בחורים ומקלות-תפארה בידם,

ומלאו הגוזזרות צאן-אדם ועל-חילון וגדר יחנו

לראות במחנה היקר.

והנה על-קרן שחור, גבו לרכב, הוא יושב,

אל של שעה, זקן מפלג, שק בלה על-בשרו

ונידו כפותות לאחוריו;

נגרר הקרון, הוא יושב, בפניו לא נזו ולא רגש,

רק שיבת זקנו וראשו המגלה תתעופף לרוח

ונידו לאחוריו...

והנה הגרדס! והאל הישיש כבר עקוד לטבת,

רעש חצצרות מתפרץ בגבורה להחריש אזניים

והתלין, כפזן הגדול ביום-הכפורים,

חנופת-קדש ורוממות-שקר כלו!

מניף גרזנו הפכד מלא-תנומת זרעותיו - נחטבו
 ועברה רעה בכל חוט-שדרה ואמר כל-אחד,
 אף ראשו הוא המו מעליו...
 ונשטט הגרון מידי התלן ונאלמו החצרות
 ודממת-מות תצמד פתאם בחללו של עולם,
 אחד אחד יתפרד העם פהתפרד נבלת,
 אחד אחד בקלוננו...

ולמעלה על גמתי-עבים השמש ידרך תצומות
 ויכובו מלא-חפניו זהבו עליים ושדי-תגובות וחולות;
 והרסק, מאתרי העיר, מצור נוקש על-בור ישמע...

תמוז תרע"ד.

ג

חפרו קברים, קברים לָכֶם ושְׁכְבוּ בָם חַיִּים
 מִהֲמוֹסֵימו תַּעֲיִבו אֶת עֵין הָאָרֶץ עוֹדוֹ
 יְרוּץ הַנַּחַל אֵין-דָּרוֹךְ וַיִּכְדֹּף לְשׂוֹא בְּגִיגְלוֹתָיו,
 תִּסְלֶסֶל הַחוּגָה הַפְתִּיחַ שִׁירְתָּה לְבַקֵּר
 וְהִדְגֹן הֵן יוֹרִיק גַּם יִזְהִיב בְּלַעֲדֵיכֶם.

חפרו קברים, קברים לָכֶם ושְׁכְבוּ בָם חַיִּים
 תַּעֲצֵמו צִינִיכֶם הַיְגֵעוֹת וְאִמְרַתֶּם: הִנֵּה הַמִּנּוֹת -
 מִהֲשׂוֹב הַמִּנּוֹתוֹ
 הִנֵּה מִמְרוֹרִים תְּרִיסִים וּמְתוּקִים אֲשֶׁר לֹא יִדְעֵנו עוֹד,
 אֲנַחְנוּ, אֲשֶׁר כָּל מְרוֹרֵי-עוֹלָם שָׁבְעָנוּ
 נִחַלְמַתֶּם: בָּא מִלְּאֵד-חֲבָלָה, שְׁחוֹרֵ-כָנָף וְנִעוּף,
 וּבְחֲרָבוֹ הִכְמוֹסָה עַל בְּטַנְכֶם יַחֲבֹט,
 וְנִבְקָעָה בְטַנְכֶם וְכֵל קַרְבָּה וּפְרָשָׁה יִסְרֹץ
 וְאֵל פְּנֵי הַמִּלְאָךְ הַנִּבְהֵל יִזֵּן,
 בְּגַעַל אֵין-הַכִּיל יִרְתַּע לְאַחֹר וַיִּגּוֹס עַל-נַפְשׁוֹ...
 אִזּוּ יִרָא כְעֵין צְחֹק-נֶגְמָם עַל פִּיכֶם צְקוּם-הַשֶּׁבֶץ,
 וְהִקְשִׁיתֶם לְבַבְכֶם עוֹד וְקִרְאתֶם בְּלִי-אֹן לְתוֹלְעִים: בָּאוּ,
 הִנֵּה פְרַת-שִׁמְנִים לְפָנֵיכֶם!

ותרסטו בתאונה לזחל הרמש, ובטרים יבוא, על גשרכם
ולצקצו תגילו, ועד לא נגע בקם...

ועל-יד הקבר, בירק, אפכת-נהב תרפרף...

תמוז תרע"ד.

ד

אנה אוליך חרפתי ומפני געל-נפשי הרב
אי אסתרו

אזא אל נחלה-המים, למקום שם הגלים יקמו
וקצסם יבשר,

אמר לגלים: קחוני, כסוני בשאון-דכיכם,
כי נכלם אני...

אלך אל-הפלע, אשב לנגליו (אמר לו: סלע
למדני נקשו,

כי אהיה כמוך שקט נקר וצמח בחבי,
לקנוד צמת...

או לארץ לא-ידועה מעון מיתו-טרף ופראי-אדם,
ארחיק נדו,

שם מערת-יצר תהי סתרי ועירם ושון-שמש אההלך
ישערי מגדל פרע,

אשקיס בשרש-עשב רעבי ואתפש ואדלג על-עצים,
לקוסים אחר, -

נלא אֶזכר מוֹצָאי עוד וְלא אֶדע, הִיש עוד עִם בְּעוֹלָם
ומה העוֹלָם...

או אַעמד תחמי ואנהם נִחַמַת אַרְחָה בְּשִׁבְיוֹ,

כי תתפלֵץ האדמה לְקוֹלִי -

אב תרע"ד.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

ה

ראיתי את-עניכם ואת-לחץ הנפש אתכם

ותאלם תוכחתי;

הוי, כי משנה השפירה נפשי עם-שברכם

אהיה למקור-דמעה נובע ונוזל על-ארץ

לבבות ענותכם

יומם ולילה אשטף ולא יהי דמי לי,

אתלבט לרגלי צורים וחצצי-דרך אגרם

יומם ולילה,

בתוך מסתרי-שקט יערוז תפכה קינתי.

ידתחו זרמי ויכוו כל-גזע ושרשו

כנף-הרננים בסבך

תעגם להמית-תמרורי ותחלה ותבל.

ובנפלי מתהם אל-תהם, כשל ונפל איך-אונים

ועל פי נהמת-קצף,

ונשמע קול ועקת לבי הנואש על-מפלאתכם -

ונשמע קול וצקת שברי כפלים על-מפלתתי...

ינקף שמש על-סהר והמוך-קול-שברי יעלה...

אדר א' תרע"ו.

ו

אם אין מקום לי בעולמך ובתוך עמך, אלהים,
קח את-נפשי!

כי למה אתה־לך כגר על-אדמה וכצר ואויב
לעצמי ובשרי?

היה אור-שמש לזרא לי וכל-אבן נגף לרגלי,
אביט ולא אדע מקומי ואת-אחי לא אכיר
והגיגם לא אבין.

ולמה אהיה כמשוגע, המבקש יום אתמול, פי עבר,
ויום מחר, לא ישורנו,

נע ונד ללא-מקלט ושופך מרי-שיחו לנפשו,
לריק ועל-פני אבני-הרחוב הלזמו וקאבו יזרה,
ונועה גם-צחק לעוברים,

נעמדו, ינידו ראש אחריו ופנו לעברים...

ואני הן לעולם, לעולם לא אשלים עמהם
אוריד דמעה בסתר ואמציא נחומים לאבלם
ובדרכיהם לא אלף;

אף על-עונם, צון-חרב, למראה מצוקתם אתאפק --
חבלי שאל ואבדון לנפשי -

את־דָּבַר אֱלֹהִים בִּי לֹא אָמִיר וְלֹא אֶחֶל לְעוֹלָם!

אֲשַׁכַּב בְּקִבְרִי, אָנוּחַ וְלֹא אֶרְאֶה בְּנֵי־עַמִּי עוֹד

וְלֹא אֲשַׁמַּע הַמּוֹנֵם;

וְגַם אֲנֹכִי הוֹסֵף לֹא אוֹסִיף עוֹד לְרַגִּזוֹ מִנּוּחָתְךָ,

יָרַעוּ בְּאֲשֶׁר יָרַעוּ וַיִּלְכּוּ מִתְּהוֹ אֶל־תְּהוֹ

וּבְאֲשֶׁר יִתְנַחֲמוּ - יִתְנַחֲמוּ.

יְדָשָׂא תִלְעָסְרִי וַיִּשְׁקַע וַיֵּאבֵד בְּמִישׁוֹר,

פְּרָחִים יִכְסּוּ הַמְּקוֹם וְזָכַר לֹא יִהְיֶה לוֹ,

דָּמָמָה וְשִׁלְוָה לְעוֹלָם!

תַּעֲבֹר רַגְלֵךָ עוֹרֹת וְאַחֲרוֹן צִיץ־לִבִּי תִרְמַס...

סוף תרע"ו.

ז

לָאָן תִּשָּׂא לְבַבְךָ, בְּנֶאֱדָם, אֵת לְבַבְךָ אֲשֶׁר־פָּדִיתָ?
יְדַעְנוּ,

בִּינוֹחֻצוֹת, אֵל אֲבִי־קִרְיָה, לְסוֹצֵץ לְבַבְךָ תֹּאמֶר,
כִּי יָכָה וַיִּבְעֵיר אֵשׁ סְבִיבוֹ -
הַכְּסִיל, כִּי אֵת דְּמֵן־הַרְחוֹב לְהַחִיֹּת תֹּאמְרוּ
הַדְּמֵן לֹא יַחֲיֶה, לֹא תִבְעַר הָאָבֶן.

צֵא הַשָּׂדֶה וּרְאֵה: אֶל־פִּיר־רִבּוֹת חַיִּים מִנְצִים
וּפּוֹרְחִים לְחַמָּם;
הַבֵּט לְשָׁמַשׁ: בְּנִדְמֹלֶךְ עָשְׂרוּ אִינוֹמֵץ יַחֲלַק
וּנְתִיבוֹ דוּמִיָּה;
וּבְרִדַת הַלְּלִיָּה הַגְּדוֹל וְהַמְּאוֹרוֹת יִצְיֹו,
וְנִדְעָתָ, הַנּוֹצַח זֶה־פֶּרֶשׁ חֲפֹת־וְהָבוּ עַל רֹאשְׁךָ
עִם בְּטַחֲוֹן־הַנּוֹצַח.

שׁוּב, בְּנֶאֱדָם, וְאַל יִדּוֹן רוּחְךָ עוֹד בְּדוֹר עוֹבֵר וְעָלוּב
וְאַל תִּדְחַק תִּקְצוּ
וְאֶת־הָאֵשׁ אֲשֶׁר בְּלִבְךָ, אֲשֶׁיָּהּ אֵל תִּסְפֹּר לְרִיק,
כִּי בְשִׂיא הַרְבִּיקָנְךָ תִּשְׁמַרְנָהּ.

לְרִמּוֹ בָּהּ שְׂבִילֵי הַמַּעֲפִילִים וְחוֹתְרִים שְׂמִימָה
וְלִהְדָּלִיק בָּהּ שְׁחָרִים רְחוּקִים וְשִׁמְשׁוֹת תְּדָשׁוֹת
עַל רֹאשׁ דְּרוֹת יְבוֹאוּ..."

נָאֲנִי שְׁמַעְתִּי הַקּוֹלֹת כְּשִׁמְעַת מַעֲנֹת בְּמִדְבָּר
וְתִדְוֶה לִּי וְעֶצֶב לִּי...

תמוז הרע"ו.

ח

אם אָמנם יש אחרית לְדַבְרֵי וּפְתוּרֵן נְכוּן
 לְהַלּוֹם כְּלֵי-יָמַי,
 אַחַת תִּבְקַשׁ נַפְשִׁי מִמֶּךָ, אֱלֹהִים,
 זֹאת אֶיְחַלֶּה,
 כִּי תִסֵּר תּוֹכְחוֹת מִפִּי וּמִמְרוֹרֵי-לִעַג
 מֵעַל שְׁפִתוֹתַי.
 הוּ גַאֲלֵ-נָא, גַאֲלֵ אֵת נַפְשִׁי מִזַּעַם וְלֹא יֵעָלֶה
 בְּעֵשֶׂן לְבִי,
 כִּי אֲרָאָה תְהַפּוּכוֹת דּוֹר וּלְשׁוֹן-הַשֶּׁקֶר כִּי תִגְבֵּר
 וְלֹא יִנוּט רוּחִי,
 כִּי אֲבִיט שׁוֹטְנֵי מִסְכִּיב וְאוֹרֵי-הַשְּׁלוֹם בְּעֵינַי
 לֹא יֵאָסֶף נִגְהוּ:
 שְׁלוֹ, בָּטוּחַ בְּצַעְדִי, אֶעֱבֹר עִם שִׁירֵי עַל-פְּנֵיהֶם
 וְאֶכְרַךְ הַחַיִּים...

הוּ, מָה חִפְצָתִי הָיֹת כַּמַּעֲזָן הַתְּמִים הַהוּא,
 הַיּוֹרֵד בְּהָרִים,
 בְּרִנָּה חֲרִישִׁית עַל שׁוֹר וְסֹלֶעַ יִרְקֵד
 וְכִלְדָּשִׁי לֹא יִדְבַק-בוֹ,

שמש-אל יפו גיל-שטפו וצל-נשף
רק סודו יעמיקו,
תמיד, בל-ייעף, יתן את נפשו נדבג,
ישא בקדוה
את שפע-טובו לגיא, ישא תיים ובקרה
לארץ רחוקר...

אייר תרע"ט.

